

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (előléptetések; m. nemzeti Akadémia; almanach-társasági közgyűlés; kocséri agarászat; Bihar, Szepes és Torontál megyei hírek; Wesselényi család alapítványa a zilahi reform. iskola számára; különféle: Szerbiában az új alkotmány helybenhagyása; Ausztria (nyilatkozványok az angol-ausztriai kereskedési szerződés ügyében.) 's a' t.) Spanyolország (Van Halen vállolata Montan ellen nem sikerült; 's a' t.) Anglia (parlament ülések; ministeri nyilatkozat az angol-ausztriai kereskedési szerződésről; a' toryk ügye ismét roszabul; új londoni torzképek; 's a' t.) Franciaország (Guizot körirata választóúhoz; 's a' t.) Lotto.

Magyarország és Erdély.

A' m. kir. helytartó tanács február 19kén Jakab István keblebeli titoknokká nevezetése következtében Németszeghy Benedek fogalmazót jegyzőkönyvi iktatóvá 's helyébe fogalmazóvá Máthé János jegyzőkönyvi másodiktatót alkalmazá.

Magyar tudós társaság. T. Gorove László táblalabiró 's m. acad. I. tag, maga és ifjabb testvérei Lajos és Károly táblalabirák nevökben bizonyos, a' t. társaság által kezelendő köz jutalomtételekre szánt, ezer pengő fnyi alapítvány-levelet tevé le az academiái elnök, gr. Teleki József ur ő exja' kezébe; melly az igazgatóság elibe terjesztetése 's elfogadtatása után, minden részleteivel, köz tudomásra fog hozatni. Az elnök rendelkezéséből. Pest, febr. 22. 1839. D. Schedel Ferencz, titoknok.

Az almanach-társaság' szombaton, jövő mártius 2kán, délutáni 3 órakor tartandó első közgyűlésére minden eddigi részvényes, 's minden más a' gyűlés helyén 's napján aláírni kész hazafi a' magyar tudós társaság' termében (uri utca Trattner-Károlyi ház) megjelenni kére-
tik. Pesten febr. 15kén 1839.

Gaal József id. elnök.

Kúthy Lajos id. jegyző.

Kocséron f. febr. 14. 's 15én tartatott társasági agarászatot két billikom díszíté, egyike a' társaságtól illy felirással: „Az agarászo társaság a' legjobb agárnak 1839 évben Kocséron“ másika b. Wenckheim Lászlótól: „A' legnemesebb és legszebb agárnak 1839 évben Kocséron.“ Mindkettő művészetet, esint 's ízlést tanúsíta. A' társasági billikomra páronként pórázról eresztett nyolcz agar közül próbatatás után, kettő jelölteték ki: gr. Wartenleben Agostoné: Bamba 's Pálincás Sámuelé; Hékkás; nyertes Bamba. B. Wenckheim László adta billikomot szótöbbség által gr. Ráday Gedeon Fordits nőtény agara érdemlé meg. Az egészet kedvező idő mellett igen élénk részvét kíséré, 's ezen valóban férfias kedvtöltés könnyen felejteté a' különben szomorú első böjti napokat.

Bihar megyéből f. hónap 14érül érkezett hírek szerint a' marhadög megszűné az országos vásárok egész bátorsággal tartatnak, név szerint Nagy-Váradon, 's a' héti vásárok is minden tartózkodás nélkül teljes folyamatosan vannak. Vajha jövő tavaszkor, midőn a' marhák legelőre hajtattván csordákban összesítettnek, az itt ott lappangható ragály ki ne ütne 's tovább ne terjedne, mint az előbbi néhány szerencsétlen évben történt! Ugyanezen dög megszüntéről Erdélyországból is érkeznek nyugtató tudósítások; ns Békés megye mindazáltal annyira gondos a' nyalya elterülhetésének veszélye iránt, hogy a' kebelén átmenő marhákat másképp nem tűri keresztül hajtani, hanem két eskütt ember egyik helységből a' másikig kíséri azokat egész a' megye határiból kijutásokig, hogy így az általmenő marhák a' békésiekkel semmi érintkezésbe ne jöjenek; holott a' ki egészséges és minden mirigytlő tisztán maradt marhát hajt e' veszélyes időben távolabb vidékekre, maga is természet szerint ügyel arra, hogy idegen csordákhoz, vagy istállókhöz, a' ragálytul felteben, ne közelítsen. Ugyanezen ns megyében még az utasok kocsijárul is leszedik a' szénát 's megégetik, hogy ez által is a' veszélyes mirigy be ne hozassék. Részint az őszi bő esőzések részint az esővel elegy gyors hóelolvadás elpusztította vagy legalább igen megfogyasztotta főleg a' közép Magyarországon kártékonykodott egerek és hősökök myriadjait. Miért ezer hála a' természet jótékony Istenének!

Lomnicz (Szepes megye) febr. 16án: febr. 7én reggeli 5^{1/2} óra tájban, Dunavec várában, Alsó-Lap és Zsdjár helységeben, igen érezhető földrengés tapasztaltatott, melly az alvókat ágyaikkól is kirisztotta, sőt az Alsó-Lapsi kastélyban némi repedés is történt. Ez esemény annál nevezetesebb, minthogy Dunavec vára, mint tudva van, nagy és meredek kősziklán fekszik, Zsdjár helysége pedig völgyben ugyan, de a' Tátra legmagasabb csúcsai tőszomszédságában, holott eddig a' Tátra sok millió mázsányi súlya által minden földrengés ellen biztosítva véltük magunkat. A' mi pedig még különösebb, a' megye többi lapályosabb részeiben e' földrengésnek híre sínes.

Bébaról (Torontálban) febr. 16kán: A' bébai uradalom p. keresztúri ispánjánál jelenleg szolgál egy 20 évü törpe leány, kinek tökéletes kifejelettsége mellett magossága csak három labnyi. A' leány másképp izmos és egészséges. — Torontál megyebeli Majdán nevű kertészfalu alatti érben, egy földműves kutat akarván ásni, mintegy 6 labnyi mélységben egy ropant nagyságú hajó orrára talált, mellyben tovább fűrkészvén, azt kölessel töltve lelé. Ezen talán évezredek óta itt fekvő hajó fája már annyira elkorhad, 's egy labnál hosszabb szegei rozsdától úgy elemésztvék, hogy csak kis darabokban szedhetni ki, de a' benne talált köles különseje természetesen piros, belje pedig sárga színet annyira megtartá, hogy azt első pillanattal megösmérhetni. Nem a' hajdani édes tengerbe süllyedt é az el? 'S ha ez való, milly nevezetes felfüdüzésre nyujthat még alkalmat tartalma! E' tavasszal teendő további kutatásokról tudósítandjuk a' t. közönséget. — A' bánásig tiszamelletti részén most a' tiszta búzának olly kelete van, millyenrül még nem igen emlékezhetni; egymást érik a' hajhászok, kik házról házra járván kevés válogatással pozsonyiját 5—5^{1/2} forintjával foglalgatják le 's veszik. Ezen azonban nem igen csodálkozunk, midőn a' nagy kapósság mellett őszi vetésink szomorú aratást reméltetnek; ezeket részint a' huzamos kemény száraz fagyok, részint a' millió-

nyi egerek kártékonyága tönkre tevék. Havunk olly kevés volt, hogy jóformán be sem fűdheté takaróért sovárgott vetésinket, e' kevés is búcsút veve fölünk, 's néhány nap óta kevés éjjeli fagygyal szép derült tavaszi napokat élvezünk.

(Türopolyai tisztujítás.) Február 7dikén tartá a' türopolya-mezői nemesség tisztujító székét, hol először is elhunyt Sándor Ferencz helyett Jellachich Lajos bíróvá választaték, azután a' tisztviseléség többi személyzete következő rendben hagyaték helyben, főispán: Jozovich Antal Dániel; főispán-helyettes és bányászkerületi alispán: Jellachich Lajos; kapitány és pénztárnok: Spissich Károly; főjegyző: Pogledich Ferencz, aljegyző 's lajstromzó: Hervachich Ferencz; főügyész: Novák Ferencz; alügyészek: Terputetz János és Mattachich Aloiz, az előbbi egyszersmind számvevő; ügyvéd: Chernich László; és irnok: Spissich Andor. —

A' báró Wesselényi nemetség némelly tagjai megfontolván a' zilahi ref. gymnasiumnak különösen a' Szilagy vidékére nézve hasznos létét 's annak nagyobb viragoztatását, eleik példája szerint egy ottani tanítószék-felállításra 5400 pengő forintot alapítottak; mellyre b. Wesselényi István 1000, b. Wesselényi Miklós 1800, b. Wesselényi Farkas 1800 pgó forintról szóló kötelezvényeiket az erdélyi ev. reform. egyházi főtanácsnak be is adták. E' mellett a' tisztelt báró urak magokat egy alkalmas professori lakháznak minden idegen segedelem nélküli építtetésére is kötelezték. Ezen kívül egy második professori szék-alapításra b. Wesselényi Miklós ur különösen maga részéről 3440 pgó forintot olly módon ajánlott, hogy ennek évenkénti 206 for, kamatja, az ugyanesak zilahi gymnasium számára tett Gyarmati Sámuel 800 fr., Farnas örökösök 300 f. kegyes adományukhoz tétetvén, az egyházi főtanács is 800 pgó forintot adván, ezen 1900 pgó forintnak 114 évi kamatjával együtti 320 pgó forint, egy 2dik professor fizetésére fordítottassék. Mind ezen alapítványt pedig Wesselényi b. urak olly nyilatkozattal ajánlották, hogy sem magoknak sem maradékaiknak az általuk alapított tanítószékek betöltésére 's azon iskola kormányzatára mások felett semmi befolyást ki nem kötvén, azt egyenesen az erdélyi ev. reformatusok egyházi főtanácsának, a' más hazabeli iskolák kormányzatánál bevett 's eddig is sikeresen gyakorlott módja alá adják. Mind ezen két tanítószékre tett alapítványokat az ev. reformatusok egyházi főtanácsa, febr. 10kén tartott népes gyűlésében hálás köszönettel fogadván, a' Wesselényi nemetség némelly tagjai által tett alapítvány évi járadékát, jelenleg a' zilahi gymnasium érdemes professora Hiri Ferencz urnak adatni rendelte, ki is eddig rendes fizetését a' zilahi ref. lakosok által fizetett borkepeből vette; a' másik alapított tanítószék betöltésére nézve az erd. ref. főiskolák 's gymnasiumok előjáróinál rendelkezését megtette, hogy azok ezen tanítószék méltólag betöltésére érdemes kijelöltek neveit közöljék. (E. H.)

KÜLÖNFÉLE: Szerb határszéli hírek szerint január utolsó napjaiban kihirdeték Szerbia minden vidékén, miszerint a' török 's orosz birodalom által helybenhagyatott új kormányrendszer fog nem sokára életbe lépni e' fejd. tartományban. Viddini Hussein basa hozá meg Milos hgnek az illető okleveleket. Milos országgyűlést hívand össze, mellynek vizsgálata 's helybenhagyása alá szándékozik terjeszteni az új alkotmányt, melly zárkövet képezendi Szerbia évek előtt megkezdett szabadsági épületének. — Fiuméből febr. 6káról írják, miszerint Montenegróban ismét komoly 's nyugtalanító kezd lenni az ügyek helyzete. Ez újabb zavar okai egyedül a' törökök, kik a' hercegovinai basához küldött montenegrói követeket minden népjog ellenére letartóztaták. A' montenegrói vladika visszatároláshoz nyúlással fenyegetőzik, ha köveit szabadon nem boesátják a' törökök. A' vezér, mint látszik, megveti ez igazságos kívánatot, 's így nem sokára véres jelenetek történhetnek a' montenegróiak 's törökösök közt. — Aldunavideki hiteles hírek szerint febr. 20kán keresztül szakasztá a' Duna Kalocsa mellett a' gátot, 's nemesak ez érseki székvárost, hanem Dömsöd, Dunavecse, Solt, és Pataj helységek részét is víz alá helyezé. Paks és Tolna közt még mult héten keményen állott a' jég, 's több helyen iszonyu magosságra tornyosult. — Sz. Fehérvári febr. 20ki hírek szerint az ottani böjti vásár a' rendkívül rosz utak miatt igen néptelen vala, mi okból az árúk igen léhán keltek, a' nyulbőröket kivevén, mellyek szátát 12—24 pgó forinton vévék. Balaton-vidéki 1834iki termésü bor 5—12 p. for. kelt. A' gabnakereskedés veszténi kezdé élénkűségét. — Győr, febr. 16án: Rövid, de vig farsangunkban lakoma lakomat, vigalom vigalmat követé; köz tiszteletü és szeretetü püspökünk nemesak minden vallásu papokat, tanítókat, megyei, városi 's katonai tisztviselőket, hanem még az előkelő polgárokat is szíves volt felváltva egyformán pompásan megvendégelni; ezt követé a' káptalan több tagja, 's magok között a' lakosok is vigadoztak. Ambár táncztermeink mindig telve valának, mégis több rendü igen díszes társaságbeli vigalmak is adtak a' megyeház termében; emelte e' mulatságokat az itten tanyázó d. Miguel gyalogezred zenekara is, de különösen országszerzte ismét cigányink, kik, biz-

ván mesteri hangpendítéseikben, f. h. végével egész Németországon keresztül Franciaországba menendnek, 's ha sikerül szerencsésük, még Angliába is szándékoznak átevezni! Hamvazószerdán azon néptömeg, melly még tegnap éjjel talán vígadott, egymást kergetve siet a' sz.-Benedek rendi templomba, hogy Albachot hallhassa, kit megyés püspökünk a' végett hivatott meg ide, hogy bőjtön át német predikációkat mondjon; tömve volt a' szent hely, 's talán egy sem vala, ki lélekismeretével számot vetvén, azt töredelmes szívvél nem hagyta volna el. Nem kevésbé vala tömve székes-egyházunk a' reá következő pénteken, hol tisztelt főpásztorunk maga a' sz. igéket magyarul hirdeté 's az egész bőjtalatt hirdetni fogja. — Székes-Fehérvár, febr. 12én: Nálunk jelenleg a' püspöki udvarban artézi kút ásott, mellynek bőforrását tisztelt megyés püspökünk Barkóczy László b. a' köz kívánat szerint egy mellék-utczában építendő kútba lakosink használatára is elvonatni czélba vevén, egész udvarán átvonuló két ölnyi mélységű csatornát ásat; ebben f. h. 5. és 6kán a' dolgozók nagy halmú kőomladék alatt négy sirbölti koporsó-üregre akadtak, mellyek egymás mellett rendezve, téglakból építvék. Az elsőben egészen sértetlen állapotban találtak egy asszonyi esontvázat, a' koporsónak azonban 's ruháknak már minden maradványa nélkül, egy kissé aranyzott zsineget kivévén, melly a' koponya homlokát övezé. Ezen üregtől ölnyi távolságban már egy nappal találtak egy darab faragott márványkövet félig olvasható fölirással. A' következő két sírhézag üres volt; az utolsóban pedig több idomzott homokkőből összerakott 's márvánnyal fedett koporsó létezett, melly a' kőrom által annyira zúzva volt, hogy foglalátját sem bántatlanul kivenni sem egészen megtalálni nem leheté. Ugyanis a' váz lábszár- 's ezombesontjai tiszta arany fonalakkal valának elhíntve, mellyek a' már egészen elemésztt öltöny himzetéből vagy sinórzatából származhattak; ezután tiszta aranyból igen ügyes kézzel dolgozott három darab lánczesat-rész, 16 kisebb és 1 nagyobb tekés gomb találtaték; végre egy jó nagyságú aranygyűrű, mellynek tojásdad sima rubin- vagy granátkövében valamely nedvnek (talán méregnek?) hullámozása volt szemléltető. E' talált ékszerek összesen 24 aranyat nyomtak. A' m. püspök meghagyatából legnagyobb vigyázattal fürkésztetett a' hely, tovább is ásottat és hányatott, de minden ezutáni siker nélkül; mert sem e' esontváznak, sem a' talált ékszereknek kiegészítő része, sem a' kort, nevet, rangot 'stb. kijelölő felirások nem találtathattak; így, fájdalom! hazai gűjteményinkre különben illy nevezetes találmánynak (kétségkívül főrangú ereklyének) történeti érdeke egészen elesik. Mindezt azonban (a' fonalakat kivévén, mellyek felolvasztatván 14 1/2 arany súlyával felértek) a' m. püspök fens. nádorunk ő cs. kir. fhszégének, mint hazai régiségink védőjének, szíveskedék megküldeni. — Baja, febr. 7én: Két évi szilárd buzgó küzdéseit a' bajai jótékony asszony-egyesületnek febr. 4kén tartott fényes táncmultság koszoruzá, melly akár a' mulatók tarka pompás sergét, akár a' díszítvényi izlést, rendezetet, kivilágítást, akár a' ISI müdarabi esinos választás említeték, a' két előbbi felett az elsőseget mindenben megérdemli. 550 kegyes keblű jelenvén meg a' táncsteremben, a' sorsjátéki nyerményekre 1044 lap váltatott, 's így kórházunk pánzalapja az ujví üdvözlések megváltásával együtt a' szükséges költségfizetést betudva, f. 1839ik évre 1475 v. f. 's 15 krral gyarapult; e' korszellemi emelkedés Bajának fokontenti előhaladását csalhatlanul tanúsítja. A' szent célu vállalkozás illy széphasznu sikerültét az egyesület buzgó elnöke 's lelkes tagjai fáradhatatlan szorgoskodásának köszönhetni. A' szerencsés haladás arra bátorítá a' jótékony egyesületet, hogy jövőre intézeti hatását a' szomszéd környékben is kiterjessze. — Rövid telünk, melly alig tartott két hétig keményebb időjárással, az érkezett tavaszi szelek által kívánt véget ért, 's a' különben is kevés hó végkép eltűnt, szánkáinkat az idén keveset használhatván. — Kereskedésünk mozgásba hozatván, minden gabnanemü árban emelkedik, 's az élénkebb szemlékedési közlekedés kereskedőinket jó jövedélvel kecségteti, mit az izraeliták és hajhászok gyakori futkozásából 's a' kereskedők némáskodó titkolozásából gyanítunk. Február elején következő áron kelt a' gabna: tiszta 4 f. 16 kr., kétszeres 3 f. 10 kr., rozs 2 f. 40 kr., árpa 1 f. 56 kr., zab 1 f. 40 kr., köles 2 f. 12 kr., kukorica 2 fr. 20 kr., mindenütt pozsonyi mérőt váltópénzben értve. — Pest megye Karai 's Rendei közgyűlési végzése, melly által a' bajai Sugovicza (dunai mellékág) partjától Nagy-Dunánkig a' rég ohajtott csatorna kiáshatása megengedtetik, t. Bács megyéhez megküldetett. Ezen az országos kereskedési kapcsolatot nagyhasznu befolyással előmozdítandó határozat köz örömmel ébreszté egész Bácskát 's Pest megye alsó részét, 's az elkészült terv minélelőbbi legezelszerűbb létesítésére hathatós rendeletek bocsátattak. Ki tapasztalásból tudja az illy kereskedési összeköttetés számíthatlan nyereségi kilátását 's ennek több hatóságunk adózó népére áradandó anyagi hasznosságát, az a' két megyének hálalemléket emelend e' csatorna partjain. — A' fiumei révből f. e. január hónapban kivitt hazai természetnyenyek értéke a' külföldről behozottakét 389,987 pgő ftal haladta meg; mi jelesen a' fölemelt áron vásárolt 's nagy mennyiségben külföldre szállított gabnának 's dohánynak tulajdonítandó. — Noha újabb rendelkezések e' természetnyenyekre most gyérek: mégis a' bánási válogatott tiszta buza mérője 4 f. 30 kron, a' szegedi legjobb dohány mázsája pedig 16 p. forinton kel. — A' fuvarbér Károlyvárostól Fiumeig 1 fr. 16 krról mérőnkint 55 krra szállott le. — Sz. kir. Buda főváros tiszthatósága b. Sina Györgyöt, a' Duna áradása által károsult lakosok 's polgárok fölségelésire nagylelkűleg ajánlott 40 ezer p. ft. és a' nemzet körül szerzett más érdemei tekintetéből, f. é. jan. 24kén költ oklevele szerint, a' választó polgárság egyetértésével, budai valóságos polgárrá nevezte ki. — Az erdélyi főkormányzók Keresztes Antal főlebb vitélével megürült erdélyi tart. egyik pénztártiszti hivatalra, tart.

főbiztossági irnok Szász Ferenczet nevezé ki. — Kolozsvárott a' redoute-teremben tartott táncmultságok farsang elején 's végén jótékony ezéla adattak, miért azon terem hasznobérője Vaszi Tobiás a' közjóért buzgó közönség hálás köszönetét méltán megérdemelte. Mind ezen táncmultság közt, minden szempontbul, de főleg 400 pgő forintnál többre menő jövedelem tekintetéből, legkitünőbb vala színté a' redoute-teremben febr. 11kén adott táncmultság, mellynek tiszta jövedelmi fele az erdélyi ns asszonyi egyesület pártfogása alatti szegények intézete gyámolítására vala szánya. Szün-óra alatt, azon még el nem adott arany és ezüst portékákat 's ékszereket, mellyeket 1835ben b. Wesselenyi Miklós felszólítására, több kegyes asszonyság előbb a' szűkölködők, később a' k. magyar és monostor-utezai két előiskolák számára ajándékozott, sorsvonás utján játszottak ki, 's ezzel is növekvék ezen táncmultság a' hasznos intézetek gyarapítására hasznos befolyása. E. H. Ha a' szegényperzsa egy marok tiszta vizet vitt jó királyának ajándékol, a' felsőrákosi adózó jobbbágy közönség is február 3dikán buzgón imádkozott atyailag uralkodó fejdelme hosszas életeért, ki az utolsó török háborukor (50 év előtt) a' bodzai vám körül katonai eleségvivő szekerek elől elhullott igavonó marhákat a' károsultaknak vagy azok maradékainak, 27 ezüst fortot egyért, az illető hatóságok kir. pénztárából kifizettetni kegyesen parancsolt, csak itt Felső-Rákoson kilencz darab illy elhullott marháért kilencz adózó gazda összesen 245 forintot kapott jó pénzben a' mostani kenyér és pénz szűkében. (V. Uj.)

(Az angol-ausztriai kereskedés iránti nyilatkozványok.) Az 1838ki sept. 14dikén Majlandban kieserélt kereskedési 's hajózási szerződéshez Anglia 's Ausztria közt még következő nyilatkozványok járulnak: „Nagybritannia 's Irland egyesült királyságok királynéja ő föls. alulirt meghatalmazottja az 1838iki jul. 3kán Bécsben aláirt kereskedési 's hajózási szerződésre nézve az ausztriai császár 's magyar- és eschországi király ő föls. 's Viktória Nagybritannia királynéja ő f. közt, következő fölvilágosítást 's nyilatkozványt teszi: 1) Az érintett czikk elején ez angol szavak: „The commercial relations of their respective States and Possessions,“ (a' fels. szerződő felek' illető statusaik és birtokaiknak kereskedési viszonyaik) így igazítandók: „the commercial relations between their respective States and Possessions“ (vagyis: a' szerződő felséges felek illető statusaik és birtokaik között fenforgó kereskedési viszonyok) mivel ugyanezen szók alkalmaztattak az 1829ki szerződésben. 2) Hogy a' kérdéses szerződés 3dik czikke, melly azon áruka vonatkozik, mellyek nem természetnyenyi az illető országoknak, kölesönösen kötelezőnek tekintendő, 3) Hogy a' 7ik czikk alatt az értessék, miszerint a' raktárakba tendő áruk ne legyenek adózás alá vetve, kivévén, ha fogyasztásra lenének szánya, 's hogy mindegyik hatalom hajóin ugyanazon föltétek alatt lehessen azokat tova szállítani. A' kérdéses kereskedési szerződés csupán e' föltétek alatt fog ő britt föls. részről kieseréltetni. Majland, sept. 14kén 1838. Lamb F. J. Elennyilatkozat: „Azon nyilatkozvány következtében, mellyet ma sir Frederic Lamb, ő britt föls. követe ő cs. 's ap. kir. fölségénél a' kereskedési 's hajózási szerződésre nézve benyujta, alulirt titkos udv. és status-kanczellár föl van hatalmazva, minden pont iránt (ismételtek a' főnebbi 3 pont) megegyezését tudatni ő britt föls. követeivel. Majland, sept. 14kén 1838. Metternich.“ —

Spanyolország.

(Van Halen vállolata Montan ellen nem sikerült.) Madridi február 2ki hírek szerint Van Halen nagy hadi vállolata a' montani erősség ellen ezuttal siker nélkül maradt. Miután ugyanis Gezer harcossal körülríté a' nevezett várat, 's néhány gránátot röpíte falai közé, mellyek semmi kárt nem ténének, jan. 24én ismét visszavonult egész sergestül Segorbebe. 27én Murviedroba érkezék, honnan azonnal Castellon felé folytatja útját. Vállolata megbuktat alkalmasint a' visszatorló junták fölslatásának tulajdonítandja. —

Anglia.

(Parliamenti ülések.) Az alsóházban febr. 7én Ward 13 ezer aláíratú kérelmet nyujta be a' gabnatörvény ellen Sheffieldből; egyébiránt az egész ülés jobbadán csak némi nem határozó közbenzólalkozásokbul állott, 's legközelebb Durham l. nyilatkozványa foglalandja el Canada helyzetéről mind a' két ház figyelmét. A' ns lord e' fontos jelentése 52 nagy szeletit foglalja el az óriási Timesnak, 's pontonkint jutandó vitatás alá. — Glenelg kiléptéről a' ministerségből különbözőleg nyilatkozik a' londoni sajtó. A' ministeri M. Chronicle ugyanis így vélekedik: „A' mostani kormány minden párthíve örömmel fogja hallani Morpeth l. (eddig irlandi statusítoknok, melly ministeri hivatal nem volt kabinetbeli üléssel összekapcsolatva) ministerségbe léptét. A' javítás és haladás baráti annyival inkább fognak örvendni e' lépésnek, mivel Morpeth l. minden választóhoz intézett iratában határozottan titkos szavazás mellett nyilatkozik. Ki bősületes nyíltságát 's lelkiület-sziládságát ismeri, meg van győződve, miszerint a' ns lord hü maradand magához, 's hogy e' szerint ezentul a' titkos szavazást nyílt kérdés gyanánt tekintendi a' kormány. Normanby marq. gyarmatminister leend Glenelg l. helyett. E' kinevezés is örvendetes a' nemzetre nézve. Azon hírért nem kezeskedünk, hogy Glenelg kilépte társai tanácsának tulajdonítandó, melly szerint lord-pecsétőrré kellene lennie; jól értesült körökben mindazáltal közönségesen hiszik ez állítást.“ Erre ezt jegyzi meg a' tory Standard: „Mivel Normanby 's Morpeth lordok, O'Connell olly nagy elégületlenségire kormányozák Irlandot, tehát parancsára a' királyság közvetlen igazgatásával bizatnak meg. Ducannon l. pedig, mivel családja egyik tagja nem akart az előző társulathoz pártolni, 's ez által O'Connellt megsérté, elveszti hivatalát, 's Glenelg l. sokkal csekélyebb hatásu hivattalall kénytelen megelégnni, csakhogy O'Connell védekezésének hely nyíljék lelépte által.“ A' radical

Spectator Howick lordot véli Glenelg helyébe lépendőnek, 's következőleg fejezi ki magát: „Igen jól van! Így legalább olly gyarmatminis-ter kapunk, ki ön maga lesz tetteiért felelős. Az egész változás csupán eny-yiből fog állani, mert tulajdonkép mindig Howick vivé a' gyarmati tár-ezát 's felelős még sem volt, mert a' gyarmatminis-ter név Glenelg lordra volt függesztve. A' gyarmati kormányzatot tehát ezentul is az eddigi tu-datlanság 's czélszerűtlen makaesség bélyegzendő.“ A' Courier így fogja föl e' tárgyat: „Glenelg kilépte két három változtatást teendő szükségessé a' kabinetben. Normanby gyarmatminis-terre leend, Morpeth l. pedig ülést nyer a' minis-teri tanácsban, eddigi hivatala megtartása mellett. Normanby utódja Irlandban Clarendon vagy Radnor l. leend.“ Ez utóbbi állítást a' Globe alaptalan koholmányának mondja. Vannak azonban, kik Melbourne lorddal kibékültnek mondják Durham grófot, 's csupán e' körülménynek tulajdonítják a' minis-teresség-módosítást. Majd általános megegyeznek mindazáltal a' lapok, hogy Glenelg mindeire inkább volt alkalmas, mint a' gyarmati tár-eza vitelére. —

(A' toryk reményi ismét meghiúsultak. Londoni új torzképek.) Dur-ham kibékült Melbourne lorddal, 's a' toryk ismét lekonyult fővel jár-nak London utcáin. E' körülményből magyarázhatni meg már most Gle-nelg kiléptét a' minis-tersegből 's új szabadalmú tagok fölvételét. Broug-ham l. ellenben napról napra nagyobb jelentőségben tűnik föl, 's termé-szetes vezére leend az ellenzésnek, ha Durham kibékülése a' minis-terel-nökökkel csakugyan tartós marad. A' whigek hatalma mindazáltal csupán a' szabadalmúság erején alapszik, 's e' szerint Brougham l. akaratlanul is könnyen annyira vihetné munkásságával a' nyilvános véleményt, hogy halálos ellensége, Durham, erőszakosan minis-teresgre jutand. A' szellem-dús Brougham lord maga nemében egyetlenül áll ugyan Angliában; de rendkívüli buzgalma által könnyen a' szamar helyzetébe hozhatja magát, melly más hasznára hajthatja a' malmot, midőn boszusan tiporja lábai-val a' földet. Durham helyzete csupán egy, t. i. a' főpontra, Canadára nézve rosszabbult. Híre kezdte terjedni, miszerint a' minis-teresség nem szá-r-dékozik egész, azon gyarmatot tárgyzó, jelentését parlament elibe ter-jeszteni, 's csakugyan bizonyos, hogy Melbourne késni szándékozik az-a' felsőházban. De most a' Times egy alrendű ügyviselőtől megvásárol-ván 2 ezer font sterlingért Durham jelentését, egész terjedelmében közlé-azt szeleiteiben, 's így tetteleg szabadítá föl a' ns lordot azon ígérte-től melly szerint meghatalmazá a' minis-tereséget Canada ügyében saját nézeti szerint cselekvésre, csupán annyit tartván föl magának, hogy saját szemé-lyes böcsületét ótalmazhassa kívánati szerint. A' Times e' tette minden esetre rosszabbítá a' toryk helyzetét, mert Durham befolyását a' minis-teresgre nagyobbítá, 's hátra kötött karjait fölszabadítá. Durham már most mindkét karjával védheti magát a' toryk 's Brougham ellen, 's így hely-zete az eddiginél sokkal kedvezőbb leend, noha első pillanatra éppen el-lenkező látszék bekövetkezni. Durham lordnak nincsen pártja; ő maga személyesen képezi azt. A' radical párt pedig anyagilag egészen föl van oszlatva, 's csupán eszmékben létezik. A' kormányzati közép-re nem bír-nak rendes befolyással ezen eszmék. Az alsóházban csak csekély számú radicalok ülnek, a' felsőben pedig csupán Brougham l. személyesíti az egész pártot. Mostan tehát csupán Durham azon egyetlen férfi, ki valamit tehetne a' radicalokért a' minis-teresgre gyakorolható befolyásával. Durham l. tehát a' népakarat egész hatalmát képviseli, mivel a' képviselést önhatá-lombul tulajdonítá magának, 's a' zavart népakarat egyetlen mozdulatában sem akadályoztatja őt. Durham l. e' szerint így szólhat most a' minis-teres-ghez: én vagyok a' radical párt, 's ha ti engem segíteni fogtok befolyástokkal, úgy általam az egész tömegnek parancsolhattok, a' nélkül hogy vad rom-boló dühetől félnetek kellene. E' kedvező álláspont ellentéte teljes mér-tékben mutatkozik a' toryk részén. Peel 's Wellington hg, mint mondják, szilárdul el valának határozva engedvény-tételre a' gabnatörvényekre néz-ve. De azon gyűlésen, mellyet a' parlamenti ülésekben követendő poli-tikáról tanácskozás végett a' toryk tartának, a' többség hallani sem akart változtatásról e' tekintetben, 's így a' két vezér csupán ellenséges sza-kadást támoszthatott volna makaessága által a' párt között. Így tehát a' tábornokok kénytelenek valának a' dobosaktul 's közlegényektől fogadni el parancsot. A' gabnatörvény elleni izgatás tehát szinte segíti a' minis-tereséget, mivel a' toryk tetteleg ellenkeznek azzal, míg a' minis-terek csu-pán szenvedőleg viselik magukat 's egyszersmind gyanítatják, hogy en-gedni is készek, mihelyt elég erős leend kívülről a' nyomás. A' radical politikára nézve különösen említendő még Hume magaviselete. Az egész kereskedési kar képviselői komoly gyűlésre sereglének Londonba panaszt emelendők országos sérelmek miatt a' parlament előtt, 's mit tesz Hume? „Mivel te már annyi év óta, így szól ő magához, teteszes gabnatörvény iránti indítványt a' parlamentben, most azon gyűlés által engedd magad-tól elragadtatni a' győzelmet?“ 'S így mielőtt az érintett követek gyűlést tarthattak volna, Hume már föl akar kelni az alsóházban, és az egész gabnatörvény elleni gyűlést elfődni törekszik széles hátával. Csak nagy bajjal tudák őt kabátjánál tartva ülésére visszanyomni, és száját bedugni. A' javító törvény létre jötté előtt folyton Hume volt vezére az ellen-zésnek. Az urról szolgálra is hozhatni itéletet. Hume vén kuvaszhoz ha-sonlít, melly már minden fogát elveszté. — A' főnebbiek valóságát ta-nusítja a' M. Chronicle legújabb száma, melly Durham lordot 's Canada lecsöndesítése iránti ajánlatit égig magasztalja azon megjegyzéssel, hogy csupán e' terv létesítése tarthatja meg Angliának északamerikai birtokit. Néhány hét előtt egészen más hangon füttyölt a' nevezett minis-terilap. Mit következtethetni ebből? Hogy a' politikai nézetek tetemesül megváltoz-tak. — H. B. elmés torzképfestőtől igen mulatságos kép jelent meg né-hány nap előtt. A' jelenet egy kocsi tulajdonos szobájában megy véghez; előtte több kocsi-jelölt áll 's köztük Brougham l.; John Bull személyesíti

a' tulajdonos nejét 's e' szókkal utasítja el a' ns lordot: „Az asszony-ságnak nincsen omnibus - fér-fira 's ollyanra szüksége, ki előbbi szolgál-atiról nem tud kedvező bizonyítványokat előmutatni.“ Brougham lordot annyira mehökkenti e' határozott elutasítás, hogy egyetlen szót sem ké-pes válaszolni. Mögötte Durham l. áll szinte kocsi-söltönyben, ki mérges hunyorítással ezt mondja Broughamnak; „Ugy kell neked; miért szok-tál minden emberrel összekapni.“ A' fenékszínen Melbourne l. áll, va-lamennyire rokkant tekintettel, 's így szól szomszédjához: „Én már öreg-szem, 's te itt is ott is segíthetsz rajtam.“ E' szomszéd Wellington hg, ki zsebeibe dugott kezekkel áll feszesen, 's a' nélkül hogy a' beszélőre fordítná szeméit, ezt látszik gondolni: „Nem kell nekem az olly szol-gálat, hol tulajdonomul nem kapom a' lovakat, 's magam nem igazgat-hatom a' kocsi-t.“ Egy másik kép „Az eltaszított“ cím alatt szinte figyel-met érdemel. John Bull mint törvény-szolga egy gyermeket tart karjain Brougham l. ajtaja előtt; a' gyermek alatt e' szók olvashatók: „Nyilvá-nyos irat a' királynőhöz.“ Brougham l. megvallja ugyan, hogy r' történ-tek vele „illy apróságok“; de ez esetben tagadnia kell az atyaságot. Két főséges hölgy nagy hasonlóságot vél látni Brougham l. 's a' gyermek között, 's így nyilatkozik: „Oh semmi-rekellő férfi!“ Egy másik lapon Durham l. mint szökevény, két gránátos, Wellington 's Melbourne, közt áll; Brougham l. pedig mint hátór követi őket. Az arczok kifejezése el-lenállhatlan hatású. —

(Melbourne 's Palmerston nyilatkozata a' török ausztriai kereske-dési szerződésről.) A' febr. 11-iki alsóházi ülésben számos kérelmet mu-tatának be ismét a' gabnatörvény ellen, melly alkalomkor Praed fölszó-lítására Russell l. nyilvánítja, miszerint Frost monmouthi hatóságí tisz-tviselő a' nemzeti gyűlés küldöttei közt van ugyan; de hivatalától őt ezért éppen nem foszthatni meg, mert e' nemzeti gyűlés czélja csupán kérel-mek szerkesztését tárgyzza a' parlamenthez. (Halljuk!) Ezután több törvényjavaslatot terjeszte a' ház elibe Russell, mellyek czélja börtön 's joggyakorlat-javítás; ezek azonban majd egészen a' mult ülésben indít-ványoztathoz hasonlóknak. Palmerston l. némely iratok előterjesztése mellett ugyane' napon következőleg nyilatkozik az Ausztriával 's Török-országgal kötött szerződés iránt: „Az átelleni igen tisztos követ (Peel) néhány nap előtt azon véleményét fejezé ki, mintha e' szerződést ugyan-annak kellene tekinteni az 1829ben kötöttel, ez állítás alaptalan. Mi a' viszonyosságot illeti, elvre nézve mind a' két szerződés ugyanaz, de az 1829ki némely kivételeket köt ki a' britt hajókon britt kikötőkbe kiszállított áruk bevitelére iránt, miket a' mostani szerződés, nem foglal magában, 's a' britt 's ausztriai hajóknak egyenlő jogokat ad minden a' két hatalom bi-rodalmához tartozó kikötőben. Így például, ha valamely ausztriai hajó ázsiai vagy afrikai kikötőben vet horgonyt, onnan britt kikötőbe ugyan-azon kedvezmények alatt vitorlázhat, mikben angol hajók részesülnek, 's a' mi hajóink hasonló kedvezményt élvezendek minden ausztriai ki-kötőben. Az 1829ki szerződés nem terjed annyira, mint a' mostani, melly tömördek kölcsönös haszonnal biztatja mind a' két hatalmat. Különösen minden angol 's ausztriai hajónak hasonló jogokat biztosít az minden Ga-laczon túli Duna-kikötőben, 's ezek az 1829ki szerződésben nem vá-lának említve. Ausztria érzi e' jótékony szerződés kedvező következményit, 's mindenki látni fogja, miszerint Ausztria igen meg fogja változtatni ke-reskedési politikáját 's tágabb és szabadabb szempontból tekinteni azt. (Hall-juk! Halljuk!) Az ausztriai vámjegyzék nagy módosításon ment keresztül, mert eddig csupán bizonyos árukra nézve uralkodék némi engedvény, 's ezekre nézve is olly nagy volt a' vámilleték, hogy majd tökéletes eltiltás-nak kelle azt tekinteni; most általános vámosökkenés következék be, (there now a universal commission upon the payment of duties very small in amount.) E' két kereskedési szerződés Ausztriával 's Törökországgal, iszonyu tág tért nyitand az angol kereskedésnek 's műiparnak, mellyek egyszersmind ausztriai 's török alátvalókra nézve rendkívül kedvező ha-tásuak leendnek. Anglia nagy hálával tartozik bécsi és konstantinápolyi követinknek, Lamb 's Ponsonby uraknak; de Maegregor 's Bulwer H. L. is számos érdemet szerének maguknak e' szerződések létesítése által.“ Peel R. erre azt válaszolá, miszerint ő éppen nem szándékozik a' kér-déses szerződések jelentőségét 's hasznait kétségbe vonni; de ugy véle-kedik, hogy Törökország mostani társulati viszonyi mellett nem lehetend azt tökéletesen végrehajtani, mert zavarba hozhatná Anglia viszonyit Tö-rökország ellenében. (Halljuk!) „Hogy az ausztriai szerződés, így folytatá sir Róbert, tovább terjed az 1829nél, mellyet barátom Aberdeen irt alá, örömet megismérem. A' Dunahajózásra nézve történt kiterjesz-tését az ezalatt előre haladt gőzhajózásnak kell tulajdonítani. Kérdem mindazáltal a' ns lordot: nem leend e' szükséges Törökországgal is egyez-kedésre lépni, hogy tökéletes hasznot lehessen húzni az ausztriai szer-ződésből?“ Palmerston l. e' kérdésre nemmel válaszolt 's hosszasan adá elő okait is, mellyek ugyanazok az alább következő felsőházi nyi-latkozások Aberdeen: „Néhány kérdést ohajtok intézni a' közügyeket vezérlő ns lordhoz a' kereskedési szerződés iránt, mellynek 4dik cikkét nem értem egészen. Mondva van abban: miszerint az angol hajók 's rajtok szállítandó áruk a' dunai kikötőkben egészen Galaczig egyenlő kedvezményeket bírandnak az ausztriai hajókkal. Mikép bír ma-gának Anglia török kikötőkben kedvezményeket biztosítani a' törökök megegyezése nélkül? Az Ausztriával kötött szerződés egyébiránt csak-ugyan azon alapszik, mellyet én köték 1829ben, bár mennyire tagad-ják is azt némelyek. E' szerződés minden kikötése 's egyes cikke az én minis-terességéből származik, 's habár az némely vonatkozásokra nézve nem elég világos is elő-tem, általános szerencsét kívánok a' ns lordnak mégis, hogy ausztriai barátai viszonyinkat föntartani törekszik. Én

mindig természetes frígyesül vélem tekinthetni Ausztriát; nem mintha hasonlatba lehetne egymással hozni e két ország intézvényit, hanem mivel nemzeti érdekink Ausztriaival nem jónak sehoh összeütközésbe, 's mivel hosszás évsoron át folyvást békés szellemü politikát követ Ausztria. Ez utóbbi körülményt különösen főoknak kellene tekinteni, melly Ausztriával kívánatosá teszi a szerződésre lépést. Ismétlem, örömmel látom barátságunk megújulását a bécsi udvarral. De nem feledhetem azon megtámodásokat, miknek néhány év előtt kitétetve valék e házon kívül, mivel barátja valék azon kiténő kormányfőfinak, ki Ausztria ügyeit vezérli, 's kitől, mint mondák, aladságba engedem magamat vonatni. "Melbourne: „A megtámodott 4dik cikket Ausztria különösen kívánta, 's a felelősség aziránt csupán Ausztriát illetheti. A cikket tehát teljesülni fog, mennyiben az Ausztriától függ. Viktória királyné ministeri megjegyzék, miszerint e pont ellenmondásokra szolgálhat alkalmul, de az ausztriai meghatalmazott szilárdul kíváná annak szerződésbe fölvételét. A dunai kikötőkben főálló rendszabályok kivétel nélkül fognak alkalmaztatni az angol hajókra, mintha ausztriai lobogó alatt vitorláznának. A ns gr. (Aberdeen) állítja, miszerint a ministerség e tárgyban csupán az előbbinek követé nyomdokit. A két szerződés közt azonban csupán azon egy hasonlatot találhatni, melly szerint mindegyik a baráti viszonyok kölesönös fentartására törekszik. E tekintetben tovább halad az előbbinél a mostani szerződés, mert az említett dunai kikötőkön kívül a földközi tengert, Maltát, Gibraltart, 's az afrikai partvidéket is magában foglalja. Egyébiránt a kormány épen nem szándékozik e szerződést fontosabbá tenni, mint mennyiben a valóság kívánja. " Aberdeen még ezzel sem elégtül meg, folyvást említvén, miszerint ő nem tartja jogszerűnek idegen hatalmat tudta nélkül vonni szövetségbe, mire Lansdowne marq. titkostonácsi elnök, következő megjegyzést tön: „Törökország nem szólott e szerződés ellen. Hogy azonban annál nagyobb kiterjedést lehessen e szerződésnek nyerni, tehát alkudozásba fog iránta Törökországgal bocsátkozni a kormány. Minden, ki az ausztriai birodalom fekvését 's a Duna partin fekvő tartományok viszonyit ismeri, könnyen kiszámolhatja, milly nagy kiterjedést nyerhet idővel e kereskedés. " — A ministerség-módoításról még mindeddig semmi bizonyos hír nem érkezett. Normanby marq. még nem érkezett Londonba; de már uton van. —

Francziaország.

(Guizot körirata választóihoz.) A kamrafölösztetés után majd minden politikai nevezetességü férfi köriratot intéze választóihoz; először is Guizot illynemü levele jelent-meg, melly fő részeiben így hangzik: „A követkamra föl van oszlatva, még pedig olly ministerség által, melly nyolcz nap előtt önmagát oszlatá föl, mivel saját vallomása szerint nem bírt elegendő többséggel. 18 hónap alatt már 2ik kamra ez, mellyet e ministerség fölösztetni volt kénytelen, mivel élni nem tudott vele. Miért? Talán az ország belső alkotmányában azon nagy újítások 's engedélyek egyikét akará kiküzdni a kamra, mellynek okszerűleg szegül ellene a korona mindaddig, míg szükséges léte hosszás ideig éreztetvén, világosan be is van bizonyítva? Vagy talán külhatalmakkali viszonyira nézve olly veszélyes és kétes vállalatba akará keverni a kormányt, hogy a korona bölcsesége volt azt elhárítani kénytelen? Épen nem. A fölösztetett két kamra soha nem kért a kormánytól lealacsonyító engedélyeket, vagy olly vállalatokat, mellyek következtében annak kudarcot kellett volna vallani. Sőt ellenkezőleg a belministerség majd minden kívánatát teljesíté. Külügyekre nézve a legesiklandósb kérdésekben is mindig az 1830ki politikát követé a kamra. Még az olly keményen megtámodott választóíratra nézve is lélekisméretesen került a kamra mindent, mi a kormány politikáját kényszerithette, 's Európa színe előtt zavarba hozhatta volna. A ministerség mindazáltal általjában idegen volt a követkamrában, 's igen csekély befolyással 's tekintettel bírt. Ennek következtében folyvást gyöngébb lón a kormány, 's épen nem volt képes erőteljes politikát követni külföldön 's a hazában. Az april 15iki ministerség talán csak akkor volna kormányzatra alkalmas, ha nem bírnánk alkotmánnyal, kamarákkal, szószékkel és sajtó-szabadsággal. . . De mintegy ötven év előtt, 1789ben, nemes kívánatra buzdulának apáink, azon kívánatra, miszerint szabad országban akartak élni, azaz részt venni a kormányzatban, mert csupán a végrehajtó hatalom-gyakorlatban részesülés képzé a szabadság egyetlen szilárd 's valódi biztosítékát. Ez azon cél, mellyet ötven év óta tart szem előtt Francziaország. Csupán Napoleon bírá iszonyu lángeszével, munkásságával 's hallhatlan dicsőségével pillanatnyira feledtetni Francziaországgal e nagy célt. Francziaországnak igaza van. E törekvésben érdekei, jogai, bátorsága 's bölcsülete fognak kérdésben. A korona 's kamra közti villongás miatt leginkább a hon nyilvános ügyei szenvednek; jelenkorunk minden fontos kérdése: vasutak, kamatváltoztatás, rabszolgaság-megszüntetés, czukorügy 's t. eff., még most is oldatlanul hever. Külföldön Olaszországban és Schweizban tetemesül esőkent Francziaország befolyása, Belgiumban és Spanyolországban pedig megroszabult az ügyek helyzete. 'S ez legmélyebbéke közepette történt, legszelidebb kamrák előtt, a nélkül, hogy a ministerek nagy akadályra vagy valódi veszélyre találtak volna. 'S mi fog már most történni, ha megmarad e ministerség? Az, mi két év óta történt; ugyanazon gyöngítése a nyilvános hatalomnak, ugyanazon zavar 's összeütközés egyes ágaiban, ugyanazon semmissége a kormányzatnak, elhalasztása a kérdéseknek, hanyatlása befolyásunknak, 's ugyanazon szaporodása minden zavarnak. 'S egykor, óráját nem tudom mikor, de egykor bizonyosan olly visszahatás fog bekövetkezni, melly a lesülyedt hatalmakat, elhalasztott kérdéseket 's félre-ismért érdekeket gyorsan ismét fölemelendi; de egyszerűen azon roszakhoz, miket orvoslani akart, újabb sajtószertü roszak-

kat 's veszélyeket esatoland, a nélkül, hogy előreláthatnók, hová fognak ez utóbbiak végre vezérteni. A jelen rosznak érzete 's jövőnek előrelátása bírt engem ellenzésre. Én tisztelem és szeretem a juliusi kormányt. Francziaország alapítá azt, 's a juliusi kormány megmenté Francziaországot. Örömmel 's büszkeségem legmélyebb gondolatának egyik sejtvénye az: mit fog majd mondani az utóvilág azon dicseljes időhez 's a nemzet azon kétszeri erőfejtéséhez, mellyek egyike olly bátor, másika pedig olly bölcs vala, 's két kigyót fojta meg bölcsőben: korlátlan uralkodást 's fejtelenséget. Nehezemre esik azok nemtetszésének pecezénem ki magamat, kiket szeretek; de azért nem hátrálok. Hazám 's királyom kegyét nagyra böcsülöm; de még szilárdabban ragaszkodom valódi javukhoz 's kötelességemhez. Egynél több kormányt láték már zavarban elővígyázatlan barátok által; de azt soha, hogy hű barátok intése 's ellenzése veszélyes lett volna. Ha én nagy 's drága érdeknél intést vagy egyéb lépést látok szükségesnek, 's ha száz különböző véleményü ember vélem egyértelműleg szándékozik szólni 's cselekedni, hallgassak e csupán azért mivel mások is jónak találják nézetemet? Ez elv szerint tehát csupán azért nem szabad azt tennem, mit jónak látok, mivel abban mások véleménye is megnyugszik. Egyébiránt jól megjegyzendő, mikép én azon férfiaknak, kik e tárgyban vélem együtt-munkálkodnak, de különben mégis egészen más célra törekszenek, nem nyujtok semmi segélyt vagy engedélyt. A republicanusok és carlisták helyeslék a választóíratot. Am legyen! Carlista vagy republicai volt e azért a választóírat? Ha ez hasznos tanácsot adott az 1830iki kormánynak, 's nagy veszélyre figyelmezteté, csupán azért vessem e meg azt, mivel carlisták és republicanusok helyeslék? Ha lángra lobbanni készülő üszköt látok, csupán azért ne kiáltak e tüzet, mivel mások talán rosz szándékból ugyanazt kiáltatnának? — Nem hiszem ugyan, hogy a juliusi zendület minden elleneségit meg lehessen téríteni; de hiszem, miszerint a legmakaesabb pártok sem kerülhetik el a kor 's ügyek haladásának hatását. Egyébiránt pedig mindenkor szerencsét kívánok magamnak, midőn carlistákat vagy republicanusokat nemzeti ügy mellett hallok szólni. — Csak egy kérdés föloldása van még hátra, melly különösen szívemen fekszik. Sokat beszéltek a koronáról, annak sérthetlenségéről, 's azon tiszteletről, mellyel iránta mindenki viseltetni tartozik, egyszerűen mondván, hogy a választóíratú indítvány 's védei vétkezének ellene. Ez példátlan tünemény. Az ellenzés rendíthetetlenül állita, miszerint csupán a ministerséghez fordul, és szavai csak azt érdeklendik. A ministerség lelép; 's a koronát állítja maga elibe, mindig azt ismételvén, hogy a koronát szándék megtámodni. Hiában ismétli állítását az ellenzés, a ministerség megmarad szavai mellett, 's erőszakosan paizsul kívánja használni harcztéren a koronát. Ha ti, ministerei a koronának, véletek, miszerint a hozzátok forduló ellenzés hazudik, 's valódi gondolatit elrejtí, ugy kötelességtek e hazudást elfogadni 's a királyságot távol tartani a csatatértül. Kötelességtek minden célzást megtiltani e tekintetben, 's a király nevekimondását is gátlani e villongásban. De ti e helyett a királyság mögé rejtőzőtök, az iránta viseltetni szokott tiszteletben kerestek menedéket, 's a királyság nevében kértek szózatokat, miket érdemlenetek kellene, 's miket csupán töletek tagad meg a kamra. " Guizot e nyilatkozvány nagy hatást gerjeszte, 's a közönség feszült kíváncsisággal várja Thiers 's Berryer politikai hitvallását, mellyek egyikét nap mulva szinte meg fognak jelenni. —

(Elegy.) A Rothschild ház parisi képviselője ezafolatul jelenti, miszerint a választási vitákban részt venni nem fog. — A választásokkal maga foglalatost most Lajos Fülöp és személyes érdek gyanánt látszik azokat tekinteni. A megyeispánok már beküldék a választási jegyzékeket, mikből következő számok tűnnek ki: legitimista 27; doctrinair, Guizot 23; tiers-parti, Dupin és Thiers 50; baloldal, O. Barrot 60; baloldal, Lafitte 15; republicanus 7. Összesen 180. E számolásnál fogva eddig már 50 szónyi többséggel bírna a ministerség, mi csakugyan elég erős kormányt képezhetne.

(Thiers összehasonlítása az 1829iki évnek az 1839kivel. Elegy.) Jelenleg Francziaországot csupán a választási ármányokra figyelés tartja elfoglalva. Legnevezetesebb e pillanatban Thiers nyilatkozványa választóihoz, mellyben érdekes összehasonlítás tesz a főnemlített két év közt. „Valamint akkor, ugy most is, mond Thiers, sok olly dolgot akart a kormány, mit az ország nem akart, és számos olly kívánatot utasíta vissza, mellyért hön buzgott az ország. Valamint akkor, ugy most is, népszerűtlen kormányt választott az udvar, 's hogy azt föntarthassa, rögtön fölösztatá a kamrát. A főkérdést akkor is épen ugy intézék, mint most; álliták ugyanis, hogy a korona megtámodtatott, holott minden megtámodás csupán a ministerség ellen vala intézve. A korona legbuzgóbb baráti akkor is meg akarák azt menteni, az ellenzés részire állván; de olly férfiak, minők: Royer-Collard és Chateaubriand, szótörökké nyilvánítottak; 's a királyság nyilván ellenséginél is dühösebben üldözék őket. Egy év után örvénybe bukott a kormány; a mostani meg tudand állapotni; eddig azonban minden lépte egészen az akkori kormányéhoz hasonlít. " A választásokról érkezett első hírek meglehetősen kedvezők a kormánynak nézve, ha teljes hitelt adhatni a tisztviselők tudósításának. Lajos Fülöp azon esetre, ha az új kamra igen fog hozzá ragaszkodni, csak fölőtte csekély változtatást teend a ministerségben 's az ügyek vezérletét továbbra is föntartandja magának; ellenkező esetben pedig inkább Odilon-Barrothoz szándékozik hajlani, mint Thiers- vagy Guizot-féle ministerséget létesíteni. —

Lotto. Buda, febr. 16kán 87 17 7 36 9.

Bécs, febr. 16kán 48 83 58 17 74.